

این خصوص توضیح دهد. با توجه به این‌که قطعی برق آسیب زیادی به بنگاه‌های صنعتی و تولیدی می‌زند ما پیشنهاد دادیم زمان‌بندی قطعی برق به شکلی باشد که به بنگاه‌ها آسیبی وارد نشود و در این رابطه به تفاهم دو طرفه رسیدیم البته واحدها درخصوص ساعت‌کاری باید همکاری لازم‌را داشته باشند.

شده‌اند. همچنین طبق بررسی‌های انجام شده ۳۰۰ مگاوات برق ماینر بدون مجوز و غیرقانونی در شهرک‌ها وجود دارد. علی‌رصولیان افزود: سازمان شهرک‌های صنعتی متولی تأمین زیرساخت‌هاست و ما به اندازه نیاز برق را تأمین می‌کنیم. اما مسأله این است که به طور کلی در کشور با کمبود برق مواجه هستیم و وزارت نیرو باید در

معاون وزیر صمت گفت؛ حدود شش ماه است به دلیل کمبود برق و بنا به دستور رئیس‌جمهور صدور مجوز و فعالیت ماینرها متوقف شده اما با توجه به این‌که قبلا وزارت صمت مجوزهایی در این ارتباط صادر کرده بود، در حال حاضر ظرفیت ۵۰۰ مگاوات برای ماینرها به صورت قانونی در شهرک‌ها وجود دارد که البته اینها غیرفعال

میانگین صادرات فرش ایران ۵۰۰میلیون دلار در سال بودگاکنون به صفررسیده است

وضع قوانین نامناسب باعث شده صادرات فرش ایرانی از سالی ۵۰۰میلیون دلار به صفر برسد

صادرات فرش ایرانی چگونه صفر شد؟

امین محمودی

اقتصاد

فرش از دست رفت و چگونه می‌توان آنها را احیا کرد. به همین دلیل گزارشی تهیه کرده که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

ضربه ترامپ به بازار صادراتی ایران

عبدا...بهرامی

رئیس اتحادیه سراسری تعاونی‌های تولیدکنندگان فرش دستباف ایران

کاهش افت صادرات و تولید فرش دستباف در کشور به تحریم‌ها برمی‌گردد به طوری‌که در چهار دهه اخیر در بدترین شرایط تحریمی هم حداقل تا ۴۰۰ میلیون دلار صادرات فرش دستباف صورت می‌گرفت ولی در سال ۹۷ ترامپ واردات فرش از ایران را ممنوع اعلام کرد و مورد تحریم قرار داد به همین دلیل صددرصد بازار آمریکا را از دست دادیم اما مجموع صادرات به آمریکا از مجموع کل صادرات کشور تنها ۲۵ درصد بود بنابراین بازارهای دیگری مثل چین، روسیه و کشورهای عربی جایگزین این بازار شدند. چیزی که صادرات ایران را از ۴۰۰ میلیون دلار به ۵۰ میلیون دلار رساند تحریم داخلی است به طوری‌که عمده مشکلاتی که فرشبافان داخلی چه در بحث تولید، چه در فروش داخلی و چه در صادرات با آن روبه‌رو هستند تحریم داخلی است.

یک ماه بعد از تحریم آمریکا، بانک مرکزی کشور، مصوبه تعهد ارزی را به اجرا درآورد که طبق آن صادرکنندگان فرش دستباف مکلف بودند طرف مدت چهار ماه مبلغ حاصل از صادرات فرش را از ارز نیمایی به حساب بانک مرکزی برگردانند. تاریخ صادرات فرش کشورمان این نکته را به اثبات می‌رساند که به صورت نقد کشوری فرش دستباف را خریداری نمی‌کند به طوری که معمولا فرش‌ها به‌صورت آلمانی فروخته می‌شد بنابراین با این مصوبه در سال ۹۸ صادرات کشورمان به ۵۰ میلیون دلار رسید، چون عمده صادرکنندگان صنعت فرش دستباف در سال ۹۸ به قوه قضاییه و امور دارایی فراخوانده شدند به همین دلیل سال ۹۹ نیز صادرات فرش دستباف کشورمان نسبت به سال ۹۸ افزایش نیافت. در حوزه تولید در سال ۸۸، قانون بیمه تأمین

۳۰۰مگاوات ماینر بدون مجوز در شهرک‌های صنعتی وجود دارد

شده‌اند. همچنین طبق بررسی‌های انجام شده ۳۰۰ مگاوات برق ماینر بدون مجوز و غیرقانونی در شهرک‌ها وجود دارد. علی‌رصولیان افزود: سازمان شهرک‌های صنعتی متولی تأمین زیرساخت‌هاست و ما به اندازه نیاز برق را تأمین می‌کنیم. اما مسأله این است که به طور کلی در کشور با کمبود برق مواجه هستیم و وزارت نیرو باید در

وقتی بانک مرکزی مانع صادرات می‌شود

یکی از اصلی‌ترین مشکلات صادرکنندگان فرش دستباف به مصوبه تعهد ارزی بانک مرکزی در سال ۹۷ بازمی‌گردد، به طوری که آنها مجبور بودند طی دوره دوماهه ارز حاصل از صادرات خود را به کشور برگردانند، به همین دلیل بیشتر صادرکنندگان انگیزه‌ای برای صادرات نداشتند. این در حالی بود که بخش عظیمی از داد و ستدهای صنعت فرش در جهان به صورت نقد صورت نمی‌گرفت، به همین دلیل عمده صادرکنندگان نمی‌توانستند در زمان‌بندی مدنظر بانک مرکزی ارز حاصل از صادرات را به کشور بازگردانند. صادرکنندگان فرش با مشکلاتی مانند دادگاه و پاسخگویی به چندین مرجع ذی صلاح مواجه بودند به همین دلیل با طرح مستمر این مشکل توسط صادرکنندگان در جلسات مختلف، رزم حسینی وزیر صمت دستور داد مهلت رفع تعهدات ارزی برای صادرکنندگان فرش به یک سال تغییر کند.

درد دست و ضعیف شدن چشم، تا کمردرد و آرتروز از جمله بیماری‌های قالیبافان است اما دولت نسبت به تعهدات خود دربارۀ بیمه آنها کوتاهی کرده است. از طرف دیگر فرش‌های تولیدی بسیاری از قالیبافان به صورت ارزان توسط دلان خریداری شده و کسی بر این امر نظارتی ندارد.

سهم ایران از بازار جهانی فرش

بازار جهانی فرش دستباف یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان دلار برآورد می‌شود و هشت کشور ایران، نپال، هند، پاکستان، ترکیه، چین، مصر و افغانستان در دو حوزه تولید و صادرات فعال هستند. طبق آخرین آمارهای جهانی فرش دستباف جهان صادرات یک میلیارد و ۴۵۹ میلیون دلاری به خود دیده اما از زمان شیوع ویروس کرونا در این آمار طی دو سال اخیر با کاهش شدیدی روبه‌رو بوده است. با این حال ایران سهمی ۷٫۹ درصد در بازار جهانی صادرات فرش دستباف دارد که در مقایسه با هندی‌ها و چینی‌ها که به ترتیب ۳۱٫۷ و ۱۸٫۲ درصد سهم در بازار جهانی دارند، در رتبه سوم جهان است.

فعالان صنعت فرش دستباف

در حال حاضر و طبق آخرین آمارها دو میلیون نفر در حوزه فرش دستباف شاغل هستند که ۶۰ درصد آنها به صورت مستمر، ۳۱ درصد آنها به صورت فصلی و غیرمستمر و ۹ درصد آنها در مشاغل جانبی این صنعت مشغول به کار هستند. همچنین تا پایان سال گذشته بیش از ۱۰ هزار واحد تولید فرش دستباف در کشور فعال بوده و تعداد بیمه‌شدگان این صنعت به ۲۶۱ هزار نفر رسیده است که انتظار می‌رود طبق قوانین شاهد رشد ۲۰درصدی بیمه‌شدگان باشیم.

خواسته صنعت فرش از دولت سیزدهم

محمد علی رزینۀکشش

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و بافندگان فرش دستباف

مسوولان برای تولید فرش دستباف کاری نکرده‌اند و هر چه از این هنر باقی مانده بود مربوط به پیشینیان کشور است و تولیدکنندگان فعلی برای توسعه صنعت فرش دستباف گام درستی برنداشته‌اند.

طرح و نقش فرش: در کشور دیگر طراحان خوب در حوزه فرش نداریم این در حالی است‌که قبلا هر تولیدکننده یک طراح و هر شهر چند طراح داشت؛ طراحان ایرانی آنچنان که باید و شاید دیده نشدند، به طوری که اسم تولیدکنندگان زیر فرش درج می‌شد اما اثری از نام طراحان نبود.

رنگ‌ریزی: رنگ‌ریزی در ایران خوب است ونسبت به بسیاری از کشورهای همسایه وریقب ایران مثل چین، هند، پاکستان و نپال وضعیت بهتری دارد اما در سالیان گذشته کشورمان یک رنگ‌ریزی داشت که دیگر کشورها مشابه آن را در خواب هم ندیده بودند و آن رنگ‌ریزی‌های طبیعی ایران بود که سرشار از تنوع رنگ بود که با روح و روان انسان بازی می‌کرد.

مواد مصرفی: ۹۰درصد مواد اولیه صنعت فرش دستباف وارداتی است بنابراین هزینه‌های تولید فرش دستباف بالا می‌رود در صورتی که با اقدامات مختصر و هزینه‌های کمی می‌توان از واردات پشم، مرینوس و کرک و ابریشم جلوگیری کرد تا بازار تولید داخلی رونق بگیرد و اشتغال‌زایی گسترده‌ای انجام شود.

در دولت سیزدهم امیدواریم بهای زیادی به تولید فرش دستباف بدهد به صورتی‌که می‌توان طراحان فرش دستباف را ساماندهی کندو به‌کسانی‌که درکار رنگ‌ریزی طبیعی هستند تسهیلاتی داده شود و قالیبافان بیمه تأمین اجتماعی شوند و تولید مواد اولیه نیز در داخل رونق یابد. دولت باید بیمه بافندگان را

مصلحت نظام محول کرده‌اند، تدوین سیاست‌های کلی توسعه دریا محور است که این موضوع با مشارکت همه ذی‌نفعان از نیروهای نظامی تا بخش‌های دولتی و غیردولتی و فعالان دانشگاهی انجام پذیرفته و در مراحل نهایی بررسی و ابلاغ است. همچنین در مسیر تدوین این سیاست‌ها به بخش‌های فرهنگی، اجتماعی دریا و سواحل نیز توجه ویژه‌ای شده است.

یکی از ظرفیت‌های مغفول همین ظرفیت‌های فرهنگی ساحل‌نشینان ماست که ترکیب ویژه‌ای از اقوام با آداب و سنن مختلف را تشکیل داده است. برای این مهم از لحاظ اثرگذاری‌های فرهنگی و تمدنی در داخل کشور و کشورهای همسایه، باید فکر و برنامه‌ریزی خاصی کرد.

با توجه به روی کار آمدن دولت جدید، فکر می‌کنید انتظارات بخش دریایی کشور از دولت آینده و

رئیس‌جمهور منتخب چه مواردی است؟

با توجه به مطالعات خوبی که در این زمینه صورت پذیرفته و همچنین حضور فعالان و دلسوزان در این بخش، به نظرم می‌توان در کوتاه‌مدت با برنامه‌ریزی مناسب حداقل سهم اقتصاد دریا از تولید ناخالص ملی(GDP) را به میزان دو برابر ارتقا داد. به این منظور توجه به برخی چالش‌های راهبردی می‌تواند برای شروع کار مناسب باشد که البته مطالعات ما در مجمع هم موید این موارد است. اول تعیین تکلیف ساختار تصمیم‌گیری در امور دریایی کشور. در این موضوع

تضمین کند به طوری‌که در سال‌های اخیر بحث‌های زیادی در مورد آن صورت

گرفت ولی هر سال از بیمه قالیبافی کاسته شد که دولت باید این امر را احیا کند

و حتی افزایش دهد. نزدیک به دو میلیون قالیباف در کشور کارت شناسایی دارند، ولی یک میلیون قالیباف نیز کارت ندارند که به همین دلیل سه میلیون قالیباف در کشور وجود دارد که از این تعداد ۴۰۰ هزار نفر در سالیان گذشته

بیمه بودند که این تعداد کاهش یافت و به ۲۰۰ هزار بیمه‌شده رسیده است.

۱۰ منطقه جغرافیایی به لحاظ بافت در کشور وجود دارد که نتوانسته‌اند از ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های مثبت هم استفاده کنند. البته باید هر منطقه طرح

و نقش خود را به کار برد ولی از نقاط قوت دیگر مناطق می‌توان استفاده کرد.

یکی از عمده‌ترین مشکل فرش دستباف مربوط به تبلیغات است به طوری‌که تولیدکنندگان حداقل به افزایش خرید فرش دستباف محدود بوده که این امر

به معنی تبلیغ همه فرش‌های جهان بوده است بنابراین باید فرش دستباف ایرانی با نخ و پشم خاص، طرح و نقش خاص و... را تبلیغ می‌کردند.

تولیدکنندگان از دولت سیزدهم می‌خواهند به دنبال ارز نیمایی از صادرکنندگان فرش دستباف نباشد به طوری که دولت می‌تواند با آزادکردن ارز نیمایی

تولیدکنندگان را به این امر سوق دهدکه اشتغال‌زایی در این زمینه گسترش یابد.

متأسفانه تولیدکنندگان را مجبور می‌کنند ارز حاصل از صادرات را طی شش ماه برگردانند این در حالی است که بعضا صادرکنندگان نتوانسته‌اند این مشکل

را حل کنند، چون ممکن است صادرکنندگان بعضا تا شش ماه فرش خود را نفروشنند و مستلزم این است که تولیدکننده در چند نمایشگاه بین‌المللی شرکت کند. به دلیل این‌که فرش با مد عوض نمی‌شود، بلافاصله به فروش

نمی‌رسد.

توجه به کشورهای همسایه

آمریکا اولین مقصد فرش‌های ایرانی بود اما با بازگشت تحریم‌ها صادرات فرش ایران به این کشور ممنوع شد و این ممنوعیت، ۲۵ درصد ظرفیت بازار صادرات فرش کشورمان را گرفت. چین، فرانسه، روسیه، امارات، آلمان، ژاپن، انگلیس، ایتالیا دیگر بازارهای صادراتی فرش دستباف ایرانی بودند اما طی سالیان اخیر و بر طبق آمار از میزان صادرات فرش دستباف ایران به کشورهای اروپایی با افت محسوسی همراه بود و در مقابل، صادرات به برخی کشورهای همسایه از افزایش قابل توجهی برخوردار بوده است.

راه‌های افزایش صادرات فرش دستباف

به دست‌آوردن یک بازار صادراتی کار بسیار مشکلی است و این کار برای کشوری مانند ایران مشکل‌تر شده، به این دلیل‌که طی سال‌های گذشته کشورهای دیگر مقاصد صادراتی ایران را تصاحب کردند. وزارتخانه‌های صمت، خارجه، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، گردشگری و صنایع دستی می‌توانند نقش به سزایی در احیای صنعت فرش ایران داشته باشند.

آماده نیست و باید برنامه تحولی جدی تدارک دیده شود. چالش سوم هم توجه به منابع مالی عظیم مردمی است. ببینید همه می‌دانیم تحریم‌ها در مسیر اداره کشور اختلالاتی ایجاد کرده است اما برای رفع اثر تحریم‌ها، می‌توان با ابزارهای نوین مالی و اصول طراحی نظام تأمین مالی برای بخش دریا و سواحل، نقدینگی ویرانگر در کشور را به پروژه‌های سودآور بخش دریا رهنمون ساخت. چون بحث تحریم‌ها مطرح شد لازم است این نکته را اشاره کنم براساس گزارش‌های متعدد، بخش حمل و نقل دریایی کشور با پشتیبانی مناسب و مقتضی می‌تواند به راحتی چالش‌های بخش ترانزیت و جابه‌جایی کالا را حتی در اوج تحریم‌ها پشت سر بگذارد.

ساماندهی و ارتقای شورای توسعه سواحل مکران و دادن اختیارات و استقرار نظام رصد مستمر از ضروریات است. دومین نکته ایجاد هم‌آوایی در برنامه‌های آمایش سرزمینی استان‌های ساحلی، برنامه آمایش سواحل مکران که سال گذشته ابلاغ شده و ایجاد تناسب با استان‌های همسایه با استان‌های ساحلی است. لازمه این کار بازنگری در اسناد آمایش و به نوعی یک تقسیم کار ملی را نمایان می‌سازد. پیشنهاد شروع این فرآیند توجه جدی به همکاری سازمان برنامه و بودجه به عنوان تدوین‌کننده اسناد آمایشی و سازمان بنادر و دریانوردی به عنوان تدوین‌کننده برنامه مدیریت یکپارچه ساحلی است که خب ظرفیت این دو سازمان الان برای این کار

یکی از ظرفیت‌های کشور که در سال‌های گذشته مورد استفاده قرار گرفته، بهره‌مندی کشور از موهاب سواحل و دریاست. این موضوع به‌طور مکرر نیز در فرمایشات رهبر معظم انقلاب مورد توجه بوده است. به این منظور و با توجه به

انتخاب رئیس‌جمهور جدید در گفت‌وگویی با دکتر حسین بیگ محمدلو، رئیس کمیته توسعه دریا محور مجمع تشخیص مصلحت نظام به‌ابعدای از این ظرفیت خدا دادی و ویژه کشور پرداخته‌ایم که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

ابتدا کلیاتی از ظرفیت کشور در موضوع دریا، سواحل و جایگاه کشور بفرمایید.

یکی از مواردی که در سال‌های مختلف از جانب رهبر معظم انقلاب به آن اشاره‌های متعددی شده، ضرورت بهره‌مندی از دریاها و سواحل کشور بوده است. در بیانی‌گام دوم انقلاب هم ایشان در بخش ظرفیت‌های

محسن جندقی

روزنامه‌نگار

رئیس کمیته حمل و نقل و توسعه دریا محور مجمع تشخیص مصلحت نظام:

دولت آینده، تحول را از دریا شروع کند

مادی بدون استفاده و فعال نشده کشور در کنار برخی دیگر از ظرفیت‌ها، سواحل طولانی کشور را نام برده‌اند. البته ایشان در بیانات قبلی بسیاری از سواحل کشور به عنوان گنج پنهان و ثروت عظیم یاد کرده‌اند. خب می‌دانید کشور ما حدود ۵۷۰۰کیلومتر خط ساحلی دارد و به عنوان یک کشور دریایی در مقابل کشورهای محصور در خشکی تلقی می‌شود. از سوی دیگر جایگاه راهبردی کشور در مسیر ترانزیت جهانی و تمرکز منابع انرژی جهان لزوم توجه به این موهبت را نمایان می‌سازد. از جهت آمایش سرزمینی هیچ شهر پرجمعیت کشور ما در کنار ساحل قرار ندارد درحالی‌که ۸۰درصد شهرهای جهان در کنار ساحل جایابی شده‌اند. این نشان می‌دهد در سال‌های متمادی نگاه پیشرفت و توسعه در کشور ما، نگاهی متمرکزگرا و سرزمین محور بوده و این باید به نگاه بحری و متمایل به دریاها تغییر کند.

در کشور ما از جهات راهبردی و عملیاتی چه

تلاش‌هایی صورت پذیرفته است؟

در کشور ما سازمان‌های مختلفی در امور مربوط به دریا دخیل هستند که همین اختلال نهادی یکی از